

Foto A. G. van Agtmaal

De scheepvaart bloeit weer op, zooals in den Nieuwen Waterweg duidelijk merkbaar is.

DE GOEDE DAAD

In het no. van 21 Augustus komt in „Timotheüs,” rubriek Briefwisseling Hoofdredacteur, iets voor dat mijn aandacht trof en zeer verheugde. De brief is bestemd voor een zekeren Jan E. te M., doch hij mocht wel door alle Christenouders en hun kinderen gelezen worden. Met ruim dertig regels wordt „de padvinderij” in historischen en ook in Christelijken zin zóó helder belicht, dat dit een voorbeeld van even beknopte als zuivere samenvatting mag heeten.

Zooals men weet, heeft Hare Majesteit onze geëerbiedigde Koningin de openingsplechtigheid der Jamboree verricht, en ook nog anderzijds heeft ons Vorstenhuis vele blijken van belangstelling en medeleven met dit internationale padvinderversfeest gegeven. De sympathie welke de „padvindersedachte” reeds bij ons Nederlandsche volk geniet, is hierdoor nog aanmerkelijk versterkt. Het is m.i. zeer juist gevoeld, dat „Timotheüs” in dit verband nog eens de woorden weergeeft, door onze Koningin in het Engelsch den padvindervers toegeproken: „Mogen de dagen dat gij hier bijeen zijt, gekenmerkt worden door den waren padvinderversgeest, en mogen, door Gods zegen, de vriendschapsbanden die ge hier aanknoopt, versterkt en verdiept worden tot ware en trouwe broederschap, die zal blijven bestaan lang nadat gij zijt teruggekeerd naar uw landen over de geheele wereld.” —

Jan E. had de vraag gesteld door wien eigenlijk de padvinderij was „uitgevonden” of „opgericht.” En 't antwoord luidt: door niemand. Dat wil zeggen: niet door een of anderen paedagoog, niet door een Commissie, niet bij besluit van meerderheid op een Vergadering. Sir Robert Baden Powell heeft eenmaal een boek geschreven voor jongens, en dit is oorzaak geweest, dat dezen zelf ter hand namen, wat thans een wereldorganisatie is. De padvinderij is dus spontaan opgekomen onder de

jongens zelf. Dit is ook door Sir Robert nimmer uit het oog verloren. In zijn sluitingswoord heeft de beroemde Chief Scout den *jongens* zijn dank gezegd.

Waarom nu het mooie, ideëele stukje in „Timotheüs” mij zoo verheugt? Dat is terwille van onze Christelijke gezinnen, waarin dikwijls zoo droevige tweespalt kan rijzen door een foutieve, of althans hoogst eenzijdige „voorlichting” in de Pers. Ik zou wenschen dat alle Christenouders tot wie hun jongen komt met de bekende vraag: „En mag ik nu van 't jaar padvinder worden?” dezen Brief eerst eens onder oogen kregen, alvorens het even bekende antwoord te geven dat „wij” daar niet bij „hooren.” De oorzaak van dezen wensch zal ik blootleggen, in een kort schetsje, ontleend aan de werkelijkheid.

In zekeren hoek van zekere Christelijke Pers namelijk, zijn er over de padvinderij, óók, en dit is juist van belang, waar zij Christelijk en zelfs Gereformeerd georganiseerd is, allesbehalve sympathieke stemmen opgegaan. Ik zal deze Bladen maar als X. IJ. Z. aanduiden.

— Jan, Hendrik en Theodoor dingen terzelfder tijd naar de eer en de vreugde van het padvinderschap. Het zijn jongens van de Christelijke school, en 't spreekt voor hen van zelf dat zij, bij verkregen toestemming, zich bij een Christelijke organisatie zullen aansluiten. Theodoor måg, terstond, „Ik vind het heel aardig voor je, Theo,” zeggen vader en moeder hartelijk, „we hadden 't eigenlijk zelf al voor je bedacht.”

Omdat Theo „måg,” mag Jan ook. Het gezin waartoe Theodoor behoort is voorbeeldig van Christelijke levenshouding, en in de opvoeding: mild waar 't kan, streng waar 't moet. En daar Jans vader vertrouwen stelt in Theodoors vader, gaat het padvinderschap der beide adspiranten er met vlag en wimpel door.

Doch de moeilijkheden beginnen bij Hendrik Hendrikse. Hendrikse Sr leest de bladen X. IJ. Z., en gelooft on-

voorwaardelijk wat daarin gedrukt staat. Nu hebben de medewerkers, die in deze bladen voorlichting dienen, hem beduid, dat die heele padvinderij een „humanistische” bedoening is, want, zoo zeggen de 3 bladen: de padvinderebeweging wil het goede in den mensch ontwikkelen. En of nu de vader van Theodor en de vader van Jan er al op wijzen, dat er ook nog zooiets als zelfvoeding bestaat, dat met zelfontwikkeling in zedelijken zin wel eens nauw verband kon houden, terwijl men toch het aankweken en onderhouden van onderlinge vriendschap — een hoofdgedachte bij de padvinders — al evenmin kan laken als het verrichten van goede daden, als daar zijn: hulpvaardigheid, verzaken van het eigenbelang, enz. — 't helpt allemaal niets — „H'm hum, humanistische beginselen,” zegt Hendrikse Sr. „'t Is om den mensch begonnen, en met goeie daden moet je bij mij niet ankomme. Hier, moet je es lezen wat Blad X. daarover schrijft. Da's principieele taal, man.”

— 't Is erg verdrietig voor Hendrik. Nu zijn Jan en Theo padvinder geworden, met nog veel meer jongens uit Christelijke gezinnen. En hij mócht niet, omdat 't niet mócht voor de Bladen. Maar 't treurigst is dit wel: er is in zijn jonge ziel iets gekneusd en gescheurd. Hij heeft er natuurlijk met zijn vader nog wat over nagepraat. En hij heeft dingen, welke in elke Christelijke samenleving als goed worden erkend, op gezag van de Bladen als „humanistisch” zien brandmerken...

Of Hendrikse Sr nu precies weet wat humanistisch beteekent? Dat niet. Dat weet trouwens twee derde van de menschen niet, die dit mode-woord op de lippen nemen. Want een mode-woord wordt het in zekere kringen. „Ik zie het overal reeds opschieten,” zou ik den geestigen Prof. Huizinga kunnen nazeggen. En omdat men met een klakkeloos woord-gebruik, dat wel terdege een element inhoudt van smaad, zoo ontzaglijk veel kwaad kan doen, moet ik er toch eens op wijzen.

„Dat is humanistisch” of: „dat zijn humanistische beginselen” heeft zoo ongeveer de kracht gekregen van: „ik heb gelijk, en als je me tegenspreekt, dan is dat 't beste bewijs, dat jij 'n humanist bent.” 't Is een stok waarmee men nagenoeg iederen hond kan slaan, en dat is nu juist het gemak: niet alleen de kwade en bijterige, maar ook de goedaardige. — Maar het zal tot een redde-looze, zedelijke verwording leiden, wanneer men, gewapend met half-begrepen woorden, aldus voortgaat het begrip goed eenvoudig te annuleeren.

Er zijn goede daden, tegenover gesteld aan slechte. Er bestaat een menselijke eigenschap, welke met „goedhartigheid” terecht wordt aangeduid. Iemand kan een goed, een edel karakter bezitten. De „ware en trouwe broederschap,” waarover Hare Majesteit heeft gesproken, is een ideëel goed. — Waar gaan wij heen, als een onzinnige humanisme-vrees ons leert om onze afkeuring aan het goede te hechten! Het is waarlijk niet zoo moeilijk om met een breeden zwaai: deugd, eer, plicht en trouw, naar den „humanistischen” hoek te verwijzen. Als men er zich dan maar rekenschap van geeft, dat de Booze er mee gediend is.

Ik zie dit gevaar zeer duidelijk vóór mij. En daarom heeft het woord van onzen Hoofdredacteur mij zoo verkwikt. Het zal, ik twijfel niet, velen Christenouders een riem onder 't hart steken.

„Het heeft wel iets van een vredesboodschap die deze tienduizenden — er zijn nu bijna drie miljoen padvinders — aan de wereld brengen. En als dan 't refrein van 't padvinderslied weerklinkt: „wij zijn bereid,” dan komt er weer wat nieuwe hoop voor onzen bangen tijd... Als allen bereid worden tot het doen van hun plicht, tot trouw en hulp, is er veel gewonnen.”

Maar, zooals ook onze geliefde Vorstin het zoo heerlijk gezegd heeft: dat kan allèen: „onder den zegen Gods.”

HENDRIKA KUYPER-VAN OORDT

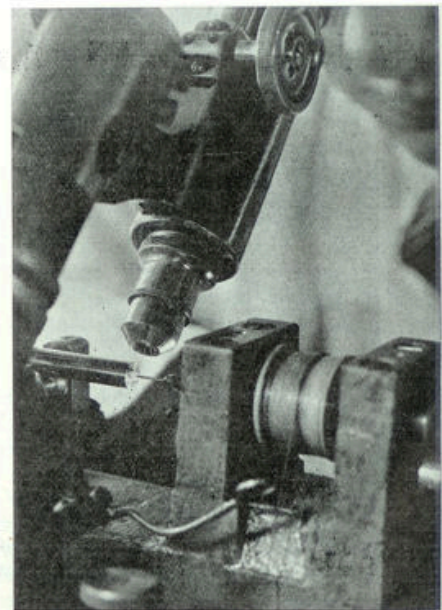
DE GROOTSTE DIAMANT-BOORDERIJ TER WERELD

Ver van ons kleine land, in Zuid-Afrika, in Brazilië, in den Oeral wordt door den mensch met noeste vlijt den bodem doorzocht, op zoek naar diamant, het kostbaarste aller gesteenten. Ofschoon de groote exemplaren; zooals de „Regent,” de „Koh-i-nor” (Berg des lichts) en de „Imperial,” die een fabelachtige waarde vertegenwoordigen, vondsten zijn van de laatste eeuwen, is toch de diamant al zeer oud en werd o.m. reeds door de Grieken gekend, die haar adamas noemden, hetgeen wil zeggen: ontembaar. Hiermede werd ongetwijfeld gedoeld op de geweldige hardheid van het diamant, die door geen ander gesteente of metaal wordt geëvenaard. Het ligt voor de hand, dat de industrie zich deze eigenschap op verschillende wijze heeft ten nutte gemaakt. Zoo is er, hand in hand met de steeds toenemende productie van elektrische gloeilampen, een bloeiend bedrijf ontstaan, waar treksteendiamanten worden vervaardigd, die gebezigd worden om den uiterst fijnen wolframdraad te verkrijgen, waarmede heden ten dage praktisch iedere gloeilamp is uitgerust.

Intusschen is het vervaardigen van treksteendiamanten reeds een veel oudere tak van nijverheid en bestond reeds lang, voordat Edison zijn eerste gloeilamp het aanzijn schonk. Reeds in vroeger eeuwen werden zij in

626

Frankrijk vervaardigd voor het maken van het fijne gouddraad voor brocaatweefsels, welke in die dagen van overdadige weelde zeer veel gevraagd werden. Doch dat

De boring van den diamant wordt met den microscoop gecontroleerd.